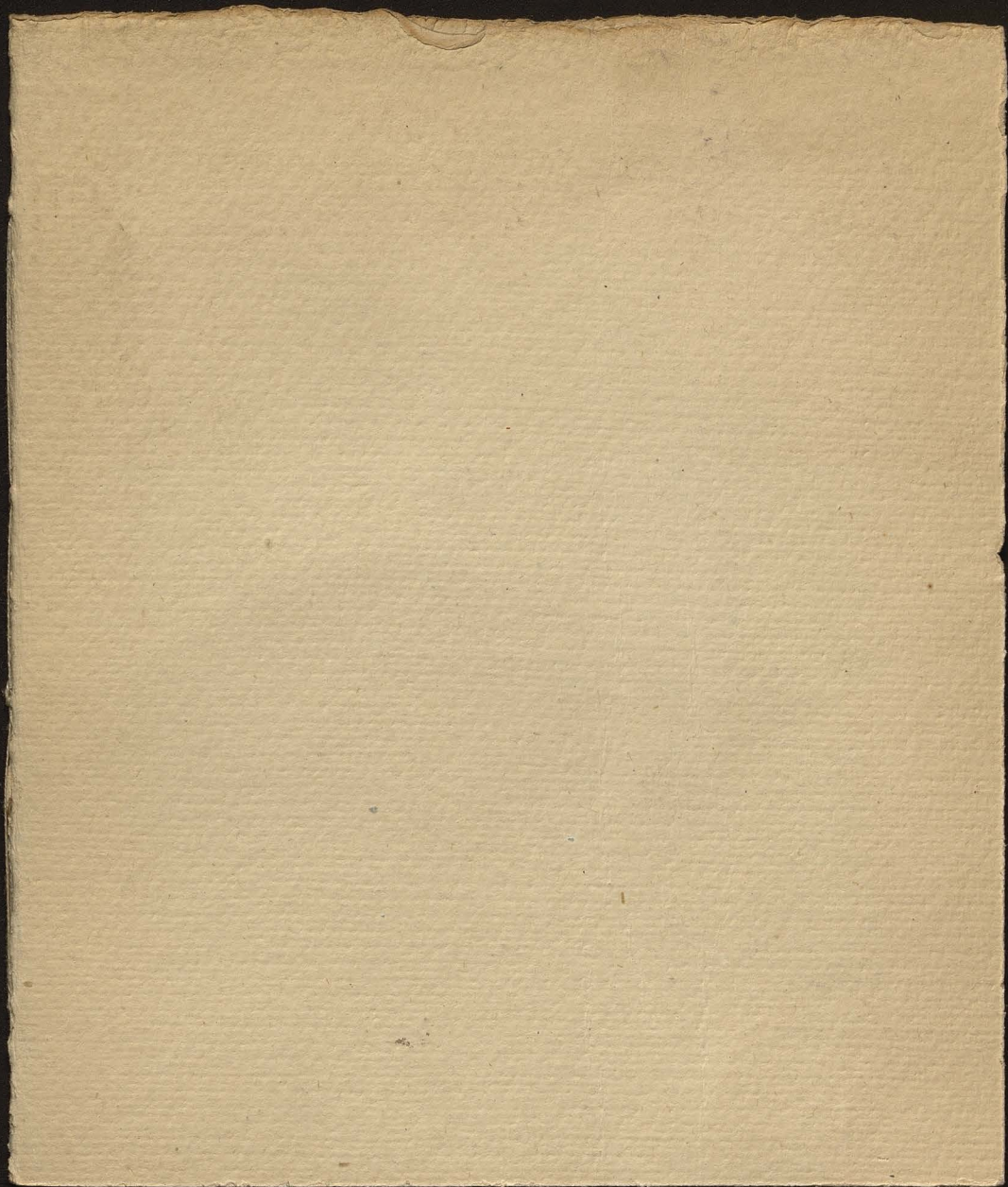
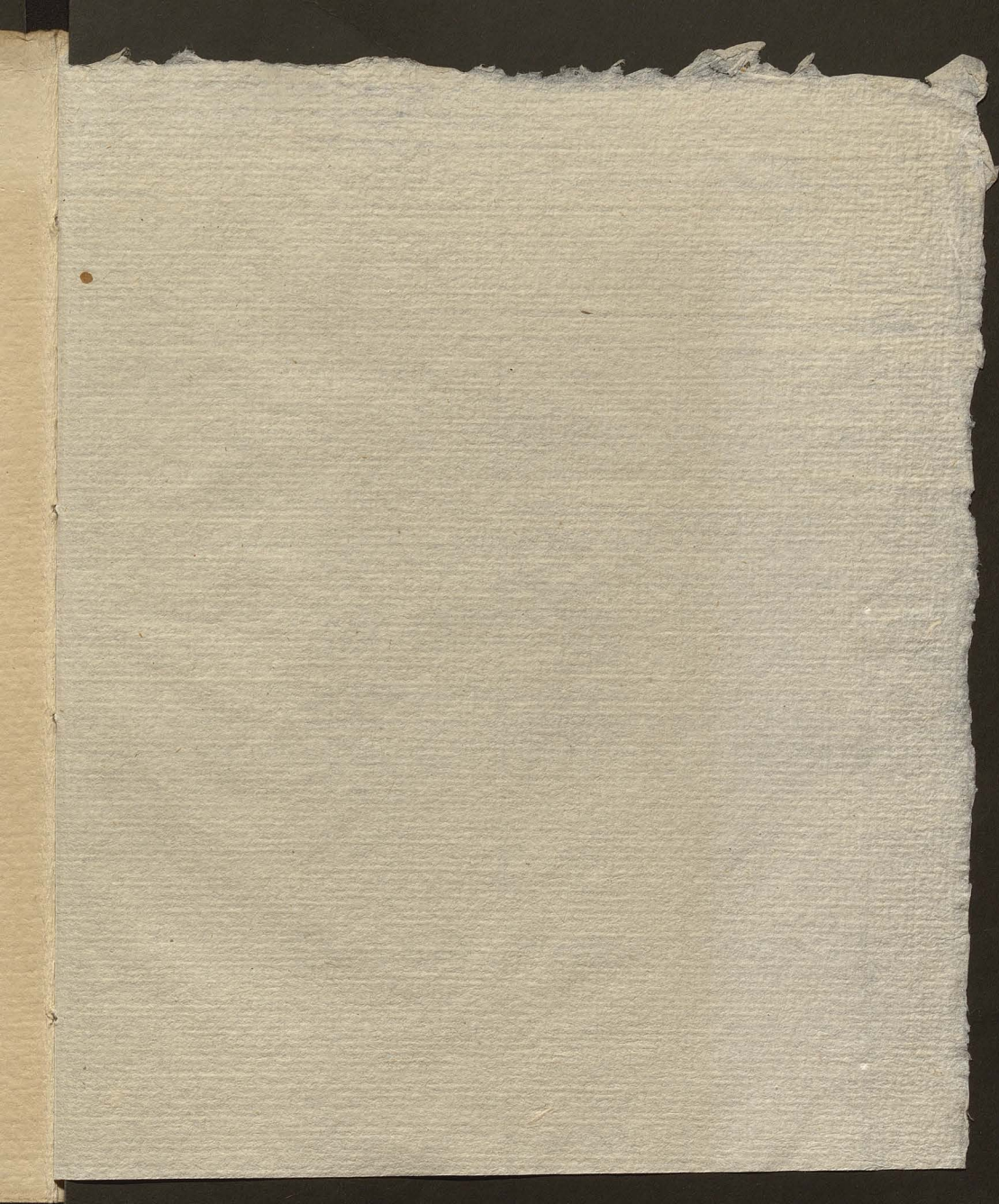
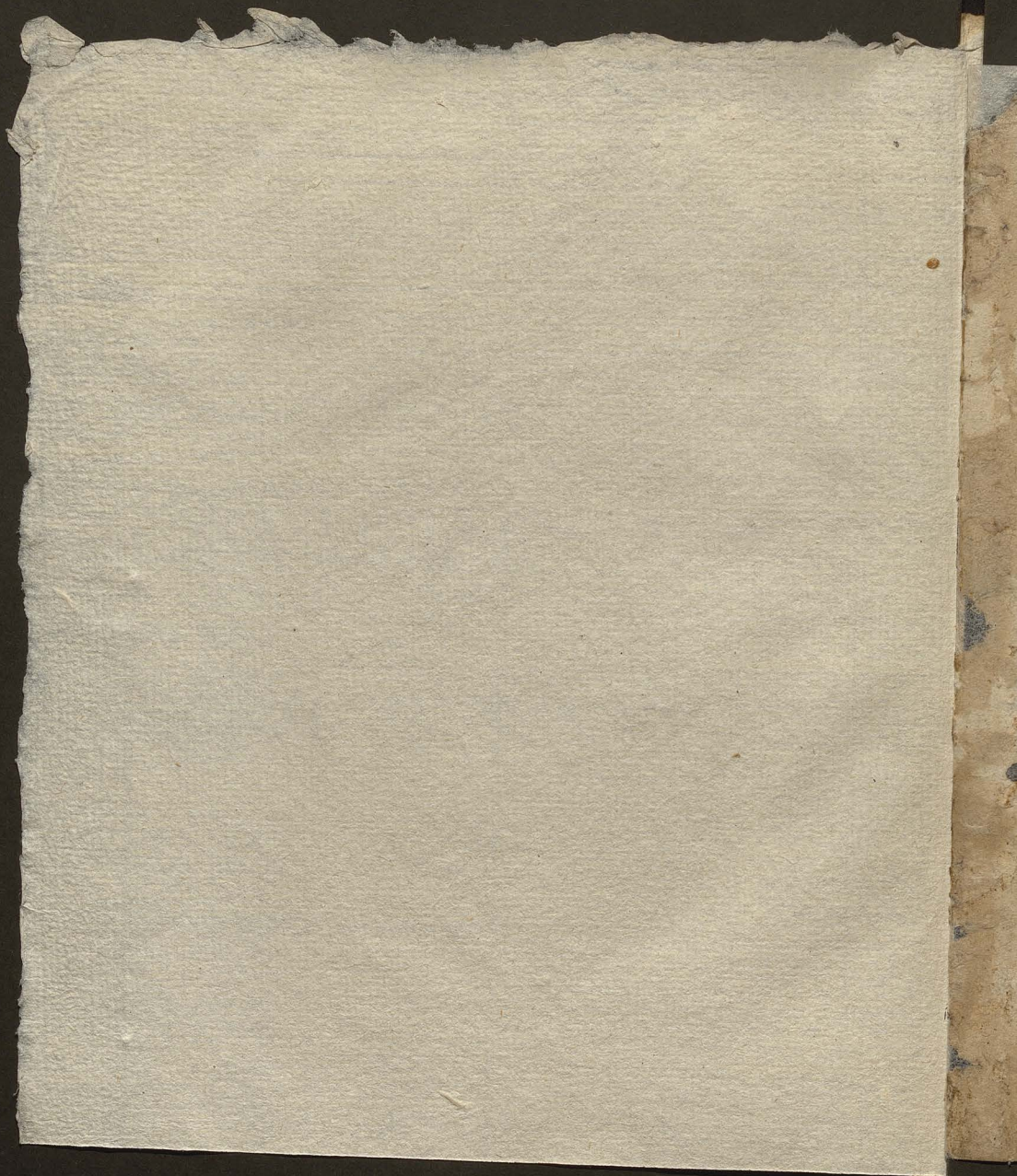

Cim. 5042

Zwierciadło
Rzeczypospolitey
Polskiej

Na początku roku 1598.
wystawione.

Do Czytelniká.

Amnádžíte / iž sie wiecey tákich naxdžie / co mi rzeká
Bog záplác : á ia tež wiecey nepotrzebuie : á niž tych
coby sie tym písmem mým obražác mieli. A tež ten co
by sie gniewác chciał / pierweyby sie w tsm co sie tu gáni win
nym býc / musiał osadzić. Záčym / iesli sie ia naň o to iž tá
kým byl / byle sie xpámietat / gniewác niechce : pogotowi
on ná mie o to / iž sie w tym bacže y drugim oczy otwieram /
gniewác slušnie nie má : y wierze že nie bedžie. Gdžieby
tež wšec chciał / niech to wie / iž ten co mi to ták dal rozu
mieć / dal mi tež y to serce / že mi przy prawdžie y spráwiedli
wosci vmrзец / ráczey jest požádáno / á niž strášno. vale.

Cim. Qu. 5042

N Za jest rzecz niebezpiecznie choro-
wać/ gorsha choroby swey nieznąc/ nagor-
sha złosliwego y zdrowiu swemu nieprzyja-
źliwego lekarza sobie obierac/ y temu sie
powierzac/ Ktory miasto wleczenia zabiec
mysli: a na miejscu lekarstwa/ truciźne
podacie. Ale y niedbaly/ także głupi/ częstokroć śmierci by-
wa przyczyna: a choć nie ze złości y chcenia/ iednak nie z
mnieyszą tego co dokonal/ szkoda.

W cieles naszey Rzeczy po: náyduie sie chorob skodliwych/
niebezpiecznych y śmiertelnych dosyc: náyduie też y w nas
to/ że ich nie do końca znamy/ ani ich wważamy: a co nagor-
sha/ że sobie lekarze obieramy/ częścią niezyczliwe/ Ktory
wiecey o śmierć niż o żywot nasz sse starają: częścią nieroz-
sadnie/ co ani choroby znają/ ani lekarstwa iey służacego na-
leść umieją: częścią niedbale/ co chorobam mocy brąc do-
zwalaia: y z tym do wierszego niebezpieczeństwa przywo-
dzą. Skąd do tego przyszło/ że ięli przy staraniu naszym pil-
nym/ także Boga nas nie poratuje/ niż sobie y oyczynie swey
grob zaraz gotować możemy. Do Ktorego starania/ chcąc
wszystkich pobudzić/ a to co sse rzekło/ iż tak jest/ pokazać:
naprzód rozsadek tych pierwszych niesprzyjaźliwych leka-
rów/ o chorobach R. P. naszey/ także y lekarstwa Którym ię
leczą/ pokaze: y zwierdciadło wam wystawie/ Ktorego sie
oni zawstydzą/ a od was w nim poznani beda. potym y tych
drugich defekty opise/ a nakoniec prawdziwe choroby nasze/
także y lekarstwa na nie wkaże.

Práwie wszystkich chorob R. P. ci to lekarze niesprzyja-
źliwi/ przyczynę biorą/ albo z niedostatkow Pánów naszych/
y niedoskonałości dzielności ich/ także nie gruntownego od-
prawowania ich powinności Krolewskich/ w obmyślanianiu
dobrego y bezpiecznego R. P. albo z niedosyc czynienia
condicyom/ Ktore pákta conuentu zowią/ przyietym: y z tych
źrzedel/ wyczerpywają to także/ to owakie defekty páńskie/
y wraży R. P. Ktore śmiertelnymi ranami iey/ miec chcą.

Znać sie to musi/ że nie bez defektoru Pan Bog nam páz-
ny daie:

ny date: i takoz iz ludzie sa/ temono byc bez nich mogga: ale ze
by te nie iento samy przez sie/ ale y przednieyszym sposobem by
ly smiertelnymi ranami R. P. to sie slusnie rzec niemoze/
iako sye nizcy pokaze: a teraz w ich lekarstwa/ iakie na te cho
roby nagotowali/ weyrzemy: po ktorych ich bieglosc y zy
cziwosc obaczyc bedziem mogli.

Cztery ia nadywie seropy/ ktorych oni uzywaja. 1. Przy
wiedzenie Pana do poddanych w ohyde y wzgardę. 2. Tat
ganie Seymow. 3. Rozrywanie na skutki R. P. 4. Tlu
mienie ludzi godnych y zasluzonych/ a wystawianie im prze
ciwnych. a te seropy tak przyprawia.

PJERWSZY: Zbieraja wszytki defekty panstie/ y to co
by iedno do ohydy/ osoby iego y ludzi sluzyc moglo/ y cragle
ruia to na biesiadach/ na seymikach: nawet y pismy: a nietyl
ko to co by sie panu slusnie przypisac moglo/ ale y to w czym
zadna miara winowany byc nie moze/ na kladę: a drugie
rzeczy zgola niewstydliwie/ zmyslaja. Wspomnicie sobie
za krola Stephana/ iakie rzeczy nań zmyslali/ ktorych po
ty/ nieieno w rzeczy/ ale ani w podobienstwie/ nieodzinalismy:
czego y teraz dosyc sie nasluchacie/ y naczytac moze cie: Ale
iesli to wszytko slusnie y dobrym sercem dziecie sie/ z tych dwu
punktow/ pochop wezcie. Miedzy temi rzeczami/ w kto
rych panu nasemu teraz przygane daia/ ba y z wielka nie ie
no iego/ ale y nasza ohyda/ krzywoprzysiestwo mu zadaja/
y to kladę/ ze dzial ze Szwecyey obiecanych nie oddal/ choc
do dobywania Nowogrodu/ Pskowa/ y Smolinska/ do kto
regu te dziala obiecane sa/ ieszcze nie przyslo. Druga/ iz
procesu do Confederacyey dotad nie postanowil: ale iz ten
mial mu byc a nie iest/ przez nasze samych zgodnie podany/
tedy sie to raczey nam/ a niz iemu przypisowac ma. Jako y
inse rzeczy/ ktore samas niezgodą nasza hamnie.

WTORY: Samis na seymikach authorami beda ar
tykulow/ czescia niepotrzebnych/ czescia nieslusznych/ y gru
bnych/ (bywaly y takie: iesli temu krol tego nie da/ tedy do
zadney rzeczy nie przystepowac.) a zatym do otrzymania tru
dnych/ przy ktorych na Seymie wpornie stoja/ y dobrych
poslow

Posłom potowiać do domu p. z. y. i. a. p. y. / donosić / y
sobie / i. z. swego dopieli / a Seym rozerváli / congratulantur.
A gdzieby im to nie poszło / prozapas mą process do Con-
federacyey / a Biskupstwo Wileńskie : to inż to im niechybi :
bo samis (Boże odpusć) y katholicy / tak tych iako y owych
podszewia / wspierają / y w vporze vtwierdzą.
Do tego / zwłaszcza Posłowie / questyami nowymi Seym poczną
trawić : wiec / nierychłym zchodzeniem / swary / (a częstokroć
sami z sobą na znowie) wrywaniem się w wotá ieden drugie /
zamowkami y zwady / a potym iednaniem / dobrą iedną otu-
che zgody czyniac / aż na końcu Seymu : dopiero one tak
wielkie questy wznowią / y vpornie przy nich stągną / a
swarami ostarek czasu strawią / iako pracy porwa / y
do zegnania idą / ieden na drugiego wine składając : a owi
prosty / co ich skut nie znają / nieściescie y karanie boskie
przyczyną być tego rozumieją.

TRZECI : to iest / rozervanie na części tego ciała R.
P. około ktorego długo przodkowie nasze pracowali / niż ie
do takiej iedności przywiedli / tak robią : Podniesli napzod
ten porządek dawny / ktory te iedność zatrzymywał spolney
rady o sobie : z ktorey ono wrosło / że **RZECZA NASZE**
NAS.

Pártykularne seymiki / miewały swoje Gene-
rały / na ktorych ony wszytki Woiewodztwa przez posłance
swe znosili o artykułach na Seym danych / y tam ie mode-
rowali : tak / i. z. iedną sentencyą Mąla Polstká / z taką y
Wielką / Posły na Seym posyłali : a iesli w czym rozne były /
zgodzie y uznaniu onego głównego Párłamentu Seymu /
poddawali : zacząłm consultacye poważnie y zgodnie odpra-
wować / y musiały. Otoż (oni) wniozły to / że każde Wo-
iewodztwo podług woli swojej o sprawach R. P. stanowi /
zmiesli napzod ony Generały / dla zgody postanowione : bo
skoro oni z każde^o Woiewodztwa poczęli vpornie przy swych
artykułach stać / a na coż / y było na General ziedzdząć : Z-
miesli też zaraz autoritatem Seymow / od ktorey nie ieno
prawá wszytki nasze / ale y sam król władzę bierze : bo mu pár-
tykularne seymiki prescribuia / y zaś go posądzają : zacząłm /

...mowiac pro et contra / trudna zgoda: a iako bedzie / kiedy po
roznych miescach radza y concluzye czynia: Zniesli y ono:
Ta nas bez nas: bo kazde Woiewodztwo poiedynkiem w
chwały czyni / prawa stanowi / y o spolney R. P. szeregulnie
radzi / et decernit. Stadze to / ze wszystko opak / wszystko no
gami wzgore: stad ta niezgoda: stad to zaniedbanie R. P.
stad rozervanie / ze iedni oyczyzne ratnia / tak podatki iako
y pierściami swemi: dudy ani tego ani owego: zaty y di
uisio belli nastapic musi / ze kazde Woiewodztwo podlug
woli swey / bronie oyczyzny bedzie: abo raczy / ze iey wszyscy
zaniechawsy / sami przeciwko sobie nieszczesliwie rece pod
mosa: a zaty lupem nieprzyiacielowi postronnemu stana
sie: y to iest ich cel. Do ktorego zeby tym snadniej przywiesc
mogli / nieprzyiaczni y wasni miedzy ludzmi sieia: rozmaite
iednemu o drugim wiesci noszac y podeyzrania czyniac / aby
za rozroznieniem animusow / y w sprawach R. P. wielkie
rozroznienie bylo / a za niecheciami przedse zamiesanie.

CSWARTY: Do takiego przedsiwziecia / opien / kto
ry tez skazcom R. P. Rzymstey / iako on napisal: Moribus
antiquis stat res Romana / virisque: byl na przeszkodzie /
chcac odwalic sobie / iako obyczaje y porzadki dawne / tak y
ludzie godne / a w R. P. zasluzone / bydza y tlumia / a ludzie
ledaiakie wynosza: aby ci tam / wzgardza y krzywda pobu
dzeni / R. P. opuscili: a oni / tych poteznoscia vmocnieni /
przedsiwziecia swe / tym snadniej dopiac mogli.

Spytalbym kazdego z was / z obowiazkiem sumnienia /
iesli nie widzi / iz sye te rzeczy tak dzieia: y nie watpie / zeby
mi odpowiedzial / ze widzi: a wzdy / dzwna rzecz / widzac /
widziec niechecie: abowiem tak to przynnienie / iakoby
was to bynamniej nie dosiegalo. Achcieciez y to wiedziec /
stad to pochodzi: Powiem teraz nieco / a potym ostatek.
Ta sesc zrodela to rodzi / y wypuszcza z siebie.

Arrogantia /

Niedostatek /

Ambitia /

Zazdrosc /

Lakomstwo /

Wasn.

Co tak zrozumiesz:

Ci ludzie / swego o sobie rozsądku nąślądniąc / á iż sye w nich wszytkie godności y dzielności nąyduią / rozumieiąc przodkować chcą / á iedni o nąsyceniu łakomstwa / drudzy głodnego bżuchá swego / wstáwnie myślą / bez wśelákiego / ná dobre y spokoyne oyczyny / respektu: wiec zadrosć dzielności y szczęścia / tych / ktorych tym obozym niedochodzą / á pogotowiu gdy ięszce wasz niecheci zawżietych y ząstárzałch pochodząca przysrapi / snadniey im taka resolutia wezyni / áby iedno tym ząstódzić: tedy y siebie w ták wielkley companyiey drugich pospołu z oyczyną ná to odważyc / áby sye wywysyc y zbogacic / co bez odmiány R. P. y paná tego / ktorego rozny od ich rozsądek iest o nich byc niemoże / tedy sie o to choie wśilnie stárac / zwłasczá że też ięszce w dzieczna pamiątká przesłych interregnorum w nich zostáie / z nádziera lepszego niektórym posąndwánia.

Drudzy lekarze / ktorymi nas Pan Bog nąwiedził / są nierozsądni / y nieostrożni. Ci / ácz intenciey psowania y miszczenia oyczyny nie máią / iednak nieostrożnością swoią / ná skutki tych zlosliwych siełá škodzą / sentencyiey ich nąślądniąc / y ludzie credytem swym / że ich dobrymi ludźmi znáią záciiągáiąc: iákoż ci tám ząwždy sye dla tego o ták / áby ie z sobą w kompaniey mieli / stáráią.

Trzeciich nązwalem niedbálymi / ktorzy nie ieno R. P. nie złego nie życzą / ále y te ták postępkí onych zlosliwych znáią y ganią: Lecż ták sye w wezásie / ktory oni pokoiem / á niesłusnie (ponieważ im ná wielki niepokoy / zą swánz kiem oyczyny wynisć może) zowią / ząkocháli: że posług R. P. zániedbwyáią / ná seymikách nie bywáią: ták do Poselsstw / iáko y do wrzędow y do dostoiensstw / ludzie lekkie / niespokoyne / przed sobą pusezáią / y plácu im wstepuá. Al iessi ná seymiku beda / powiedziawşy oziebto zdánie swe / zą raz ná tym stánę / y odiáda / á ná to / áby ktory miał ony skutki zlosliwych y swowolnych ludzi / chćiec odkręć y sprzećiwie sye im / żadną miarą nie dáda sye nąmowic: ták ludzie serce stráćili dobzy / á tym ie też ząs złym wezynili. A owšem
Kiedy

Kiedy on moźny / ábo zuchwały posle / częścią prośąc / częścią
grożąc / áby z nim iedney sentencii był / y głos mu ná posel-
stwo ábo Deputátę dał / snadnie to dla tegoż / Który sobie
zasinałował pokoiu / v niego otrzyma : y tak od tych oboich
poslednieyſzych / onym pierwszym zlosliwym / R. P. bywa
prodita : z iakż obrzą sumnienia / dobrej sławy / y powin-
ności swej słacheckiey / moze ſye snadno każdy osadzić. Tak
iż / Ktoregobym z tych trzech Ciakowi w każdym powołaniu
náydnię ſye) bärzciey miał winować / niesnadniebym ſie re-
solwował : gdyż bez zlych y nie spokojnych ludzi żadna R.
P. nie bywała : ále ci škodzić nie mogli / y nie mogą / Kiedy
dobrzy zaſtawiaiąc ſie im / powinność swą oyczyźnie odda-
ją / á dla dobrego iey / nie cieſkiego y niebezpiecznego pod-
jąc nie żaluia.

✱ A teraz iuż / do właſnych á prawdziwie ſmiertelnych ran
y wrázow R. P. przyſtepuie / Ktore te niepoſlednie ſą.

Pierwszy / Zgaſt w nas zelus chwały Bożej / tak iż żadney
ſwey krzywdy y obrązy tak lekko nie waźymy / iáko krzywda
bożą : nie lżej ſobie niekładziemy / iáko grzech y obrąze bożą :
byle tylko ſwieckiey kaźni / ábo zelżywoſci za ſobą nie noſia-
ć y tá długi nie zahamuie : začym naſtapily bluźnier-
ſtwa / ſwietoſtrayſtwa / krzywopryſieſtwa / krwie niewin-
ney przelewanie / mordy nieſlychane / brata od brata / oycá od
ſyna / ſtryia od ſynowcá / meżá od żony : nuż wſeteczeńſtwa /
káziroctwa / etc. y inne zbytki. Co wſytko / áby ſpráwiedli-
wego karania Bożego pociągnąć / y ná nas pobudzić nie
miało / iáko ſie to y inſzym pańſtwom ſſtało : á iáko to po-
dobna : Jákoż áto iuż te w Rzeczypoſp. mieſzániny / ſą in-
tia dolorum.

Wtóry / Stráciłiſmy ono oycowſkie ſerce / do ſłużby o-
czyźny gorące / á do obrony iey nie zátrwożone : tak iż żadney
ſpráwy ſwey y namnieyſzey tak zimno nie odpráwimy / iáko
ſpráwy R. P. żaden koſt nam nie ieſt tak ciężki / iáko ten / co
dla dobrego y spokojnego oyczyźny : Dla ſtrukt gruntu / zwo-
dy / burdy / Kłotnie práwne nie ciężko nam podeymować y ty-
ſięcow ważyć : á dla odpow. nieprzyiacielowi Koronnemu
ciężko

ciężko dziesięć złotych: Rychley nawet o krzywdę wojnice
swe° wymiemy sie y zwadżimy/ a niż o krzywdę oyczyny/gdy
iz człowiek zlosliwy mieśa/ śarpa/ y do vpadku przywodzi.

TRzeci/ Odstepiliſmy od onych chwalebnych oycow na-
ſych/ ſeżyrych a zproſtá wczéwých obyczáiom/w ktorých oni
pánu Bogu ſie wielce podobáli/ y tákie iákie wiódzimy blogo-
ſłáwiénſtwo ie° w rozſzerzeniu korony/ y w poſtráchu wſiem
nieprzyiációłom/ od niego odnosili: a oblekliſmy poſpólu z
wbiorý/ obludę/ chytroſć/ wykrety/ práktyki czudzoziemſkie
záczyń/ iáko táń te láſki bożey były/ ták te karánia muſzą
nam być przyczyną.

ZWarty/ Wzgárdá zwierzchnoſci/ praw/ y vrzedow/
ták iz quod libet/licet: wſyſcy krolowie/ ſenatorowie/ wſyſcy
práwa tworzą/ y iáko chcą kieruń/ a zuchwálſtwo y ſwawo-
lę/ płaſzczem wolnoſci okrywáią: wiec gdy zwierzchnoſci
nie ſánują/ Bogá ſámego nie ſánujemy/ że tej od niego nie
vſanowani będziemy/ pewni być możemy.

PJaty/ Ziedney ſtrony lákomſtwo/ ktore wſytkich nie-
cnot ná ſwiećcie ieſt przyczyną/ dla ktorego ieſli ludźie / żony/
dzieci/ dobrej ſlawy vſtepuń/ a iáko ſie o R. P. nie ſtárgu-
ją? Jákoż / co zá hándle o nie bywały / nápatrzyliſmi ſie: z
drugiey ſtrony zbytek/ a zá nim niedoſtátek/ ktory do tego lu-
dzie przywodzi/ że ſie ná cudze/ gdy ſwego nie ſſtánie/ tárgá-
iz: że R. P. mieſáią / do roztyrkow przywodzą / aby w tym
rozruchu/ co obérwáć.

SZoſty/ Jáko zgóda ieſt ſtrożem/ ieſt zdrowiem káżdey R.
P. ták niezgóda nieprzyiácielem y ſmiercią: ktora ſamá ieſt
doſkonálá/ do zniſzczenia y wniwecz obrocenia R. P. Gdyż
iáko zgóda rzeczy poſpo. záſiádáią/ y roſtá/ ták záſ niezgóda
y rozterki vpadáć muſzą: Tá co y ſámego zbáwiciela ná-
ſzego dekrét wyſſedl/ ktorego erequitiiey/ iuż nam z ſtráchem
zá tę/ ktora v náſ góre wzięlá/ niezgóda/ wygledáć trzebá:
Omne regnum in ſe diuiſum/ deſolabitur.

SJOdmy/ Krwáwy plácz ſierot vciſnionych/ ktore cze-
ſciá prze wykrety práwne/ bo im kóncá niemáſ: czeſciá prze
potrzeżnoſć ádwersarzow ich / a promocie owých dobrych lu-

dzi/ nie ieno o wydarze marnosci / ale y niewinne oycow /
meżow swych/ zamordowanie/ sprawiedliwosci dosć niemo-
ga/ y częstokroć tey odbiegają/ do páná Boga tylko o pom-
ste wołając.

OSMA. Abutimur dárov boſkich: nie vpoſledził dow-
cipem narodu náſzego/ ale go po wieſſey częſci ná wykrety
práwne/ ná oſukania ieden drugiego/ ná práktyki rzeczo-
ſpolita pſuńce/ vżywamy. Nie vpoſledził ſercem y ſilą/ ale
tego ná zuchwálſtwa domowe/ przeciw ſámym ſobie/ z obra-
zą máieſtatu tego/ á z przelewaniem krwi niewinney/ záży-
wamy: nieupoſledził y dóſtátkiem/ ktory wſyſteſk ná zby-
tkách/ ſtroiách / pulniſtách / y wſelákim márnottrawſtwie
trawimy.

Fláwet tey/ ktora nas pan Bóg przed inſemi
narody vćcił/ wolnoſci/ ták abutimur/ że tey ná obra-
ieſtatu tego/ ná ſtáze oyczyny/ ku krzywdzie ludzi dobrych y
ſpokojnych/ ku zgubie ſkromnoſci y dobrych obyćiaow/ zá-
żywamy.

Ta ſie bluźnierſtvo y ſwietokradſtvo
okrywa: ta máchinácye przeciwko Oyczyźnie y Pánu: ta
zuchwálſtvo y gwałty: ta zbytki y wſeteczeńſtwa/ przykry-
wają.

Tłumacpie/ że ſie ták niewſtydliwy nie naydzie/ coby tych
chorob álbo ran/ R. P. náſey/ nie ieno przyznáć/ ale y ſmier-
telnemu zemniá przyznáć niemiál. Jáko y tego/ że te rány /
nie w głowie / to ieſt / w pánu náſzym: ale w członkách / to
ieſt / w náſze ſámych náydwią ſie. Záchowál nas P. Bóg
tych náſzych czáſow/ niezbożnych/ złoſliwych / y wyſtepných
pánow / o iákich w inſzych narodziech / y nam nie bárzo od-
leglych/ ſtychamy.

Terzeczy/ ktore nam w náſzych nie doſyc czynią / ráczey
niedoſtátkami/ y áffecty nie záwždy poſluſnemi / aniż wy-
ſtepkami y exceſsami złoſliwemi / máią być názwáne: y zá-
tym ſluſnie znoſhone: á pogotowiú / iż każdy z nas/ gdy w ſie
dobrze wexrzy/ dáleko wiecey ich w ſobie naydzie / á nietyl-
ko niedoſtátkow/ ale podobno y owych vitia / ktore ſie wyliz-
czyły. Ale iáko ich nie wvážamy/ y do ſiebie baczyć nieche-
my: ták ani tey láſti Bożej/ że nam z niedoſtátkami tylko / á
nie zło-

nie złośliwe y okrutne (iaki chesny godni) pany dawać ra-
czy. Nieuwážamy y tego dobrodzieystwa iego wielkiego /
że nas dotąd / prawie sam / piastował / y przedziwnie zachow-
ywał / od tych (w ktorychesmy toneli) niebezpieczeństw:
ale złością y niezgodą swoją / samiś sobie meżoboycami sta-
liemy sie. Wybawił nas od wypadku / gdyśmy go nabliz-
siami byli / y prawie o sobie wszyscy zawąpili. Wiec też zaś
teraz / dla niewdzięczności naszej / gubi nas / gdyśmy sie so-
bie zdali być bezpieczniysiami / y prawie iako w portu. Obro-
nił nas cudownie od nieprzyjaciół / ktorzy nas ogarnęwszy /
pożrzeć chcieli / á przepuścić na nas nasze samych: dawşy ie-
dnym głupie / drugim niedbale / á trzecim złośliwe przeciwko
oyczyźnie / serce. Co nas dokonać musi: á sprawiedliwym
sie to sądem Bożym sstanie / że tych / ktorych za opatrności
iego / moc nieprzyjacielską / y tak wielkie nawalności / pożyć
niemogły / własną ich złość / wpor / niezgodą / zgubi y w ni-
wecz obróci. Do czego nam owi lekarze (że sie zaś do nich
wroce) owemi seropami swemi / wiernie pomoga. A / że
byście ich tym lepiej poznali: Przy owych tak długich mo-
wach y wotach ich przypominicie sobie / iestliście od nich sly-
chali / przekładanie tego tak wielkiego / ktore nam nadsyła
wiści / od poganina / iuż nas okrażającego niebezpieczeństwa:
także y podawanie sposobu zabieżenia mu. Mowią wpra-
wdzić o wieczney obronie / ale iakim sercem: nie ieno z tych
rzeczy / ktore na powietrzu / y do zgody niepodobne podają:
ale y ową conclusyą ich / snadnie was informuje / kiedy mo-
wią: Niemali być taka niech nie będzie żadna obrona. A
ono swowoleniśtwo Kozackie / kiedy pod chorągwiąmi Mo-
narchy przyległego / Korone wojowali / widzieliście iako ich
bárzo obchodziło: á to tak / mimo mowy niektórych / ktorzy
ty psy (Kozaki rozumiejąc) na wilki / to iest Tatarzy / chować
kazali / przyrzawşy im tego co pobroili / gdy pan Bog zdą-
rzył / że ich pogromiono: żołnierzą / zapłaty mu (iako nie
bárzo za wdzięczną posługę) nieobmyśliwşy / owšem ią za-
trudniwşy / rozpuscili: y do nowych buntów przyczyne mu
dali: nawet o to / że ich w spokoiono / á iako w tak nagłym

przypadku/ nie ieno niestawę/ ale y wielkie niebezpieczeństwo
R. P. za sobą ciągnące: aż na kleynoty pieniedzy wzięwszy/
bárzo ich to obchodzi: lecz bárzięý samo vspokoienie / á
niż sposob vspokoienia. Bo / z zastawienia kleynotow rze-
czypospolitey / ktore zginać niemogę / y Resty Poborowé /
na wykupno ich są / oni škody swęý żadney nieupatrują / ale z
hánowania swęýwoley y mieszańa / wielką. Tuż / á za
owe krzywde / iáko gorąco widzieliście ich / wymiagacych sie /
że Márimilian tytułu krolewskiego / przeciwno naprzędnię-
sey násey / obierania pána / wolności / używa: że Tránsacti-
iēy nie poprzyściągł: ktora nie ieno pretensie tego do krole-
stwa vmozżyć / ale y páktá zlamáne vtwierdzić miała. Do
tego / iż tym swoy postępek v pánow chrześciańskich iustifi-
cunie / z wielką narodu násego / ktory cnotę y wiara przeciwno
ko pánom swym / záwždy slynął / niestawę: że go násyś sami/
od niepoprzyścieżenia Tránsactiēy odwiebli: á / że go y teraz
przecie podburzają / y nádzierani iákimiś karmią. Wiec /
á podawaliś wam kiedy tego / iákoby tey krzywdy R. P. po-
przec: tákże y tych tákich / iesliby sie tácy náýdowali / doysć
y skárac: iákoby od tych zamyslow / ábo iákich fortelow Má-
rimilianowych / ochronić sie: zwłascz / że z woyskiem przy-
gránicy násey leży: á niedawno z tákimże o Korone y wol-
ność náse / gwałtem kusił sie: Bá y Siedmigródckey ziemie
gwoli temu dostáie / áby nam y potężnięyszym był / y okázay /
(przez plot tylko do nas záglądając) vpátrzonych / tym le-
piey záżyć mogł: á zá tym / áby wždy rzeczpo. ostrożność y
potężność iáką miała / á niespodziēwanie do swántu iá-
kiego prezent przywiedzóná nie była / przyznaycie mi to / że
o tym y słowka nigdy od nich / ktory ták pilnie wszytki nie-
bezpieczeństwa R. P. y namnięysze vrázy vpátrrować chcą / y
nagorecey / rzekomo / zá nie sie wymiag. Bá / y ono prá-
wo / przecz od nich iest przepomniáne / ktore nápięrośa po
Koronactiēy namowe / de modo Electionis et Interregni
chciało mieć: y niebacze áby go / nie ieno pilniēy / iákoby
słuszną / ale y rowno z drugimi popieráli. A tu inż / iáko po-
nići kłebką / doydziemy: y co zá operácy onych syropow są /
oba-

obaczymy : a poczynimy do ostatecznych.

Zasnamakowało Interregnum : pobudza do pomsty gniew
y zazdrość : do przemyślenia pożytkow/ łaskomstwo y niedo-
statek : do wrośczenia wyniosłość y zamięmianie o sobie.
Otoż trzeba dobrze á stare obyczaje y ludźie wykorzenie.

Wiec/ y bez pomieszenia dawnych porządkow/ za ktorzymby
sie sprawy R. P. poważnie/ statecznie/ y gruntownie odpra-
wować / y potym zwykłe concludować musiály / trudnoby
co sprawić mieli.

A iż w przeszle interregnum / zgodá
nászą była im ná przeszkodzie / y dla tegoż nas stuczenie owym
Neutralstwem rozrywac byli poczeli : otoż trzeba tego roz-
targnienia R. P. ná skutki. Bo/ iesli teraz mając páná y
głowe / każdy w swą / y każde Woiewodztwo o sobie rádźi :
tym bądzieyby sie to zá odmiáną (ktorey pánie Boże vcho-
wáy) w rzeczyposp. zesło : á interim oni / tak iáko iuż pro-
be wzięli / z swoim Candidatem z woyskiem następiłoby / y roz-
zerwanych po iednemu zbieráli.

Autorytatem też Sey-
mow niezniossby / y takiey licentiey niezamnożywssy / á / iá-
koby do takowego pomieszenia rzeczy przywiesć / y tak be-
spiecznie postępować mogli ?

Trzeba náwet obydy y
wzgárdy / od poddanych / pánstiey : aby tym pewnieyszy poza-
danego celu interregni / być mogli : że iesli go casus sam zá
przepuszczeniem bożym / nieprzytniesie / tedy industria taka
ich / przy tym obostrezeniu ludźi przeciwko pánu / y záwziętey
swewoley w ludźiach / á potężney gotowości Maximilia-
nowey / sprawić moglá.

A dla tegoż też áni żołnierzá / ktory-
by tak domowey insolentiey przeciwko R. P. iáko y pote-
żności emuli / mogli odpor dáć / gdyby tego potrzeba była /
mieć niechcá.

Do tegoż to służy / aby te niezgody / roster-
ki / mieszaniny / moc co naywietś wzięły / żeby tym snadniey
do zamieszenia przywiesć / albo zá przypadkiem odmiány w
Rzeczyposp. wszytki sposoby rzadu y zgody odciąć.

Do te-
go osobliwie y to / práwie wszytkiey postaci / y taktu interre-
gni zátrzymanie / aby ludźie tym rzeczom / nieodwrotnawssy /
sposobnieyszymi záś do nich byli.

Ażáż nie też / iesli nie
wietś / gwałty y mordy / nie ieno ná inszych mieyscach / ále y

v sądown / y ná zładách wprzywileiowanych : ázaż mnieysza
wzgárdá praw / wrzedow / y zwierzchności : ázaż nie też prá-
tki fáctye / z fzywánia sie z soba : tak iż niewiem / co zá ro-
zność teraz to náse / zá spráwa tych ludzi / regnum od prze-
stlego interregnum. Bá / kiedy weydziecie w ono po Kro-
lu Augustie interregnum / naydziecie dáleko rzadnieysze niż
teráznieysze regnum. Weźcie przed sie one káptury y con-
federácie / ktore záras wezynili przy stárych práwiech y porzą-
dkách dawnych / sacrosancte stac / y one chcąc zachowác.
Jáki byl káptur naprzod w Krákwie / cd kílku Woje-
woctw wezyniony / á ná tenże práwie rtakt po r / sytkiey koro-
nie : Wspomniéće sobie / iáka byla powaga y wladza senatu /
y wrzedow koronnych / gdy ita oney conuokácyey w Káskách /
sami sie tylko ziechawsy / iáko Patres patrie / Korone zá-
wieráiz / żeby nikt wyiechác z niey nie smiał : okázye práktyk
odeináiz : cudzoziemskim poslom wyiechác káza : gránice
żolnierzem opátruiz / á dawne záslużone im pláca / kázawsy
Stároostom / Poborcom / Celnikom / do Podstárbiego Ko-
ronnego / we czterech niedziélách / sub pena peculatus / et
confiscationis bonorum / wšytki pieniądze znośić. Tánże
y stárb koronny w Tykoćinie żolnierzem nowym opátruiz :
Poselstwa extra regnum wypráwuiz : Przywileie koronne y
Metricki znośić káza : ad correcturam iurium z poszrodka
siebie náznáczáiz : náwet in armis wšytkim być káza. A
nieobrażáło to ná on czás nikogo : nieznosili tego ná onych
seymikách / ktore potym byly : owšem zdrowe oko y nie zepsó-
wany rozsádek / álbo niezsfalszowany smáć wkázował im / iż
to tak być miáło / áby stáršy przodkowáli / y dirigowáli : á
mlodšy zá zdánie ich šli : Jákož y euentus comprobavit /
že to tak dobrze bylo : bo wšytko grauitér / rzadnie / z wielka
slawá R. P. odpráwowáło sie : iáko y sámá electya / gdzie w-
rzedy koronne tak wlasnie iáko przy pánu / wladza swa od-
práwowáli / z wielkim od wšech pošanowaniem y ucciwó-
ściá consultácy pod iednym namiótem onych / ácz tuž semi-
ná teráznieyszych zuchwalstw od niektórych / onym krzáka-
niem / ná niegmyslne sobie wotá / byly wrzucone : także y o-
wemi

wemi porzym chowami: auctoritate reonat senatu y wrze-
dnikow zabamowano to bylo. Conferowawszy te tam
postepki z terazniejszyemi / vznacie to / ze za dobra sprawa /
rzadem y zgodą / a za dobrych y mądrych wodzow directią /
nagorze czasy y przypadki R. P. skodzie niemoga: Jako zaś
bez tego żaden czas naspokojniejszy / bezpiecny być nie może.
Jako to y sami teraz na sobie doznawamy / będąc ni przecz ni
zac / w tak wielkim niebezpieczeństwie / y tak zginienia bli-
skimi. Vznacie y wielka we wszytkim odmiana / gdyż za-
dna zwierzchnosc nie jest / ani wrząd / coby swoje władza / y
slusne vsanowanie odnosil. A minawszy dla krotkosc
inne rzeczy / ow postepk przypominacie sobie / kiedy owo do
Radney izby przyshedzy / przed oczyma pánstwi / swary / ac-
clamarie czynią: a naciągawszy sie za stranki / iedny senato-
ry z mieysc wypchną / drugich z stolkami dobrze nie obalają.
Czegoscie w owym ktorem wspomniat interregnum / nigdy
nie widzieli. Jako ani tego przodkowie nasi / aby kiedy pu-
watna osoba / a nie Senator / na oczach pánstkich / bezpiec-
nie sobie vsiesć mial: ale ow cel ich pomiesciania wszytkiego /
y do odmiany przywiedzenia tego potrzebuie / zeby zwierz-
chnosc w lekkin powazeniu byla: tak / zeby sie tym snadniej
ludzie na wszytko zle rezolwowac mogli.

Tuzemci byl chcial stanc / lecz swiezy a sztuczny postep-
pek ich niedopuszcza mi / abym go wam odkryc / y iuz do kon-
ca ich takimi takimi sa / pokazac nie mial. Wiedzac pán-
skie desiderium / iakoz y slusne / zatrzymania oyczystego kro-
lestwa swego: wiedzac y to / ze / iesli podobna rzecz jest za-
trzymac mu ie / tedy bez przybycia tam tego niepodobna:
wrzekomo sye o niebezpieczeństwo iego boiac / takze y na nie-
bezpieczeństwo R. P. ogladając sye / niechcą mu pozwolic
odiachania: chcąc go na ten hak przywiesc / aby on / iesli nie-
bedzie chcial tam tego krolestwa stracic / y bez pozwolenia
odiechat / y do owych ich zamyslow przyczyny im dat / gdy
ni od niego czasu do zwrocenia naznaczonego / ani od nas
warunku / dotrzymania mu statecznie wiary naszey / nie be-
dzie.

A kiedy zaś *picti rationibus* / iz sye tego iechania
pánu

pánu bronić nie godzi / y oni nie odmawiaią / tedy one bo-
iażn o osobę iego / tudzież y o R. P. tak szereg być oświad-
czą / że / ani pánu ratunku żadnego / aby lada iako iecha-
wszy / lada iako też tam stągał / dąć niechcą / ani tu pod od-
razd iego / opatrności potężney / na te / ktorych syeto rzko-
mo boia / niebezpieczeństwa / mieć. Cieżar Poborowy nie-
znosny sobie być dla bezpieczeństwa / tak osoby państwa / iaz-
ko y R. P. znać dając: Jakoż y tak iest: ponieważ niewiele
w obu korzystają. Nie tak wprowadzić przodkowie naszy /
ktorym dla sławy y bezpieczeństwa pánow swych / y dla do-
brego y bezpiecznego oyczyny / nie ieno kila grzywien dąć /
ale mądrość wszytkę wazyc / krew przelewac / okrutnie na-
wet umierac / ciężko nie bylo: ale tych przedsięwzięcie tego
potrzebuie / iako to y wy sami / conferując tamte przeszle rze-
czy / z temi / a te zaś z tamtymi / obaczyć / y onych już dostate-
cznie w tym zwierciadle poznać możecie.

Dostacie to ieszcze / abyśmy prawdziwe lekarstwa pokaza-
li / ktore / za poznaniem prawdziwych chorob y niedostat-
kow naszych / snadne y łatwe są. Bo zaniechawszy y opu-
ściwszy te rzeczy / ktore choroby przyczyną są / albo też przeci-
wnych pierwszym / ktore szkodziły lekarstw używając / tedy
też choroba snadnie stągać będzie musiała. Do Pána
Boga sye tedy wciec: złości porzucić: cnót sye dobrych iac:
oyczne goraco miłowac: obyczaje y postępkі onych przod-
kow swych wznowić: Ekstalt R. P. w ktorym ią oni przez tak
wiele lat zatrzymali / y nam kwitnącą podali / zatrzymy-
wac: cnotę y godność w ludziach miłowac / y pomnażac / a
przeciwne tym gardzić: zgody y miłości / iako dusze R. P.
strzedz: sprawieliwość pomnażac / aby bez respectu wshela-
kiego odprawowana była: wszytki siły swe / y dary Boskie /
na chwałę Bożą / a na służbę y poratowanie oyczyny obro-
cić: wiec mądrze y roztropnie / a z dobrym rozsądkiem / gdyż
na to nam te dary są od Pána Boga dane / w rzeczach po-
stępować / a na czym sye raz spierzemy / y zkad szkoda wezmie-
my / tego sye już strzedz / y nazad do tego nie wracać.

A iż pan Bog nie wszytkim iednako darów swych użyzył /
tedy

tedy Ductores consilioem/ iako nie po sułni/ ták ani po pre-
eminencyey/ obieraycie sobie: ale ludzic bogoboyne/ doświad-
czoney cnoty / y nienaganiowych postepkow: á coby nieie-
no sami takimi byli/ ale tez y takich miłowali/ promowowa-
li/ y nimi sie obsadzali. Ci iako we wszytkich na potym rze-
czach/ ták y w tych terażnieyszych/ pacata consilia beda wam
podawali: á lubo żadney rzeczy z powinności pánstkich/ ták-
ze ex pactis conventis opuścić (á szczerze/ nie iako ci/ kto-
rym sie to serca nie tknie/ ieno pod tą zasłona/ swego celu
dopinaiá) nie beda chcieli: ták zaś dla Estonicy porw-
czego dochodzenia/ rzeczy posp. in discrimen wdac/ nie beda
rádzili: ale lekko z panem postepując/ y tego tez sprawom/
bez szkody swey/ vsolgumywiązac/ postepowac kazá: tákze y
insze niedostátki iego/ ktoreby sie náleść mogły/ w nim ná-
prawowác. Wiec iako tego beda zyczyć/ aby Pan inseni
sposoby bez iechania swego/ tam to królestwo zadržymac
mogl/ ná te (ale szczerze/ nie iako ci tam) ták osoby iego/ iako
y R. P. niebezpieczeństwa ogládając sie: ták zaś/ gdyby to
insa droga bydz nie moglo/ ták mu pozwalac rádzic beda/
iákoby to oboie bezpiecno byc moglo/ to iest za rzadnym
y potężnym iego iechaniem/ y takinze pod odiazd iego R.
P. tu opátrzenim. Dla czego oboygá/ żadnego ciężaru
nie beda rozumieli/ y wam/ abyście go za ciężki nie mieli/
beda rádzili. Ci wam miedzy wolnością á swawolá/ mie-
dzy wolná o R. P. mowá/ á bezpiecna y wsieteczna/ roz-
ność pokázá: á iako tych pierwszych pilnie sye wam trzy-
mac/ ták zaś tych poslednieyszych strzedz sye/ y imt byzdyć/
beda rádzili. Nawet/ iako prawdziwie/ y tego beda zyczy-
li/ aby wszytkie práwa w swey klubie zostawaly/ y executia
biály/ ták zaś/ nie skoro y gwałtownie do tego przystepowác
beda wam rádzili: ale kazá wytrwac/ aż to ciało R. P. síle
zās swoje weźmie/ po tey ták wielkiey niezgody/ rosterkow/ y
rozzerwania/ y ktora pierwey do skonále wykorzystanie trze-
ba/ chorobie. A to ták/ aby znowu do niey przyczyny nie dali/
przykładem enych przodkow nájszych/ ktoryz oswiadcázac to/
co sye wlasnie w nich náydowáto/ że nie ex rancore nie czy-
mili

nili/in futurum záwždy práwa stánowali/modernos poses-
sores zachowywáię/á z lekka w rzeczách postępięć/nie tak
iako ci/co rázem wszytko chcą/áb y z onego wszytkiego było
nie/iakoz y bywa. Do tego: Posylacie Posly ná Seym/z
takimiz/iako y Ductores consiliorum/przymioty/obieráię
ie/á/coby owákich/które sie opisaly excessow prazni byli/y
żadną niecnota tam publice quam priuatin nie byli zmaza-
ni. Dawácię im záwždy takowę instructiá/do zwycza-
iow przodków swoich/y dawnego kstatu R. P. násey przy-
chyláię sę.

1. Aby zgody y miłości ná wsem przestrzegáli/á roster-
kom y nieśnastom zábiegáli.
2. Aby dignitatem Principis przestrzegáli/y oney ochra-
niáli.
3. Aby także authoritatem Senatus zátrzymawáli/y kólá
swego dignitatem niemniey: to iest/zeby pięknie/powážnie/
bez swarow/acelámáciy/gomonow/tákze y bez tych co są ^{nie}
posłami/consultácie swoje odprawowali/á posmięwistá cza-
dzoziemcom z kólá swego nie czynili.
4. Aby záraz do proposicyey przystępiwşy/nadáleý do
trzech niedziel/wszytki o niey namowy stontęyli/á żadnym
spůsobem rozrywác ich nie dáli:á gdzieby sie w ktorých pun-
ktciech zgodzić nie mogli/tedy w tym authoritatem Prin-
cipis et Senatus máia sequi.
5. Gdy sę ná proposicyę námáwíac będą/tym czásęm po-
stulátá z Woiewodztw Deputáci/ták z Senátorstkiego iako
y Poselskiego kólá vznáwác máia: á które tam zgodnie ode-
tęg/te iuz vznawíane być nie máia: które zaś do popárćia
zgodne/badź teź niezgodne będą/te/po conclusyey ná pro-
posicyę w obu kólách czytáne/y wważáne być máia. Zgodne
redy kólá swego osobno/á niezgodne teź osobno/bez wśelá-
kich oro swarow/P. Marszałek Poselski spisowác/y potym
ie w wysşym kole opowiedzieć ma:tám/do ktorey strony/
w onych niezgodnych/zdanie Jego R. M. zgodne z Sena-
tem przystępi/ná tym iuz oni Posłowie przestác/á one ratie/
dla ktorých to odcięto/bráćiey swey odnieść máia.

10
A w tych rzeczach / ktore sie osoby panstwey dotyczą / y w
miej desiderantur / iesli nie taki respons odniosą / iakiegoby
zgodnie Koło poselskie oczekiwalo y potrzebowało : mają v-
prosić sobie rozmowe z samemi pp. Senatorzy / y tam pytać
ich / iesli są z nimi zgodni w popieraniu tych rzeczy / ktorzych
sie powinni v pana domagać : Jesli rzeką iestemy / to ich
prosić iako intermedios / między Panem a Rycerstwem : y
iako tych / ktorzy mają preire / bedac starstemi / żeby serio y
grawiter / autoritatem suam v Pana interponerent : potym
dla responsu znou sie z nimi zysć : a iesli powiedzą / iż nie
niesprawili / prosić znou / aby sese opponerent : y ktore pan
incommoda ztąd odnieście / aby mu przelożyli. Co iesli nie-
pomozę / wiec znowu wszyscy spolem sami tylko pp. Posło-
wie z pany Senatorzy bedac / mają Krola J. M. prosić y
perswadować / aby w tym co powinien / trudnym sie nie sta-
wil / y z takim zalem pp. Poslow do braciey nie odsyłał / kto-
ry moze w nich alteratyę tey chęci / ktorey Krol J. M. za-
wzdy doznawał / uczynić. A z tym iesli Pan daley nie po-
stąpi / oni też to wszystko / y te iakie Pan będzie miał wymo-
wki (wziąwszy ie nawet na piśmie z Kancellariiey) sęczyrze a
wiernie (ony na propozycyę namowione conclusyę / zawar-
szy y skonczywszy) braciey swey odniosą : ktorzy zaś na drugi
Seym / o sposobie dalszego poparcia / deliberować będą : y
ieden z tych sposob wezmą. Bedzieli taka sprawa coby R. P.
to wielkiey szkody przywieść miała / zleca poslom / iżby (za
zgodą infych Woiewoctw y Senatu / ponieważ to wszystkim
należy) po uczynieniu znowu prosby / iesli nie niesprawią / do
admoniciey pana przystąpili : odprowadzając iednak to wszy-
tko / co rzeczposp. będzie zachodził / y w propozyciey Kro-
la Jego M. będzie przelożono. za ktora admonicyę trzeci
Seym wkaze / iesli sie ad extrema wćiec będzie potrzebą. A-
bo też iesli nie tak wielka y szkodliwa sprawa / moze być / że to
sensum w panu leczyc / y tymi częstemi a gorzemi / z vprzy-
kzeniem (ktore et apud privatos siela mogą) instancyami /
rectificować go będą chcieli : na maius malum zasćcia z pa-
nem w kłotnia / abo przywiedzenia in discrimen rzeczposp.

ogładać sie. Jesliby też zas za ową pierwszą instancję /
PP. Senatorowie powiedzieli / iż nie są wszyscy z nimi zgo-
dni / mają im PP. Posłowie przelożyć swe ratie / Ktore ich w
tym wtwierdzą : y prosić ich / aby też z nich każdy przy nich
zdanie swe y ratie / na których sie funduje / powiedział : a oni
iako wielkość ich / y Ktorey iakiey sentenciey / tudzież y ratie
ich pilnie notować : y iesli do zgody nie przydzie / szczerze a
dosłownie (a bedzieli mogło być / y na piśmie ie od oboiey
strony wziawszy) braciey swey odnieść mają : a bracia po
Woiewoctwach / na obie strony ratie vsłyszawszy / albo tego
za co / sie byli wieli / odstapia : albo confutowawszy one
przeciwnie ratie / o dalszym poparcu / radzić beda z inszymi
Woiewoctwy na drugim Seymie / także y z Pány Senatory /
znosząc sie. Tenże duct / aby w inszych rzeczach / być to o
sady y decretá / być o gravamina / zachować mają : nie prze-
sypiając niczego / ale też modum et methodum przystoyny
zachowując.

Rzecz o Medyk : A długożby tego było : Obrachujemy
sie / iesli tak iako ty czynisz / nie dłużey : y co ty wiecey (chy-
bá do swey intentiey owey / iako sie wyssey opisałá) tym
sprawil / żeś kilka Seymow rozerwał : a ia przecie nicieno nie-
mam / ale y niewiem kto w tym winien / że tego co chce nie
mam : iesli niezgodá koła Poselskiego : czy o ziebtosć Sena-
torskiego : czy (iesli sie tak rzecz godzi) niepowolnosć Pán-
sta : abo też zas / iesli nie niesluszne iakie z nieobaczenia do-
maganie moje : albo też skryte a zlosliwe przedstewienie
twoie : dla Kto / go / samże tego szuka / abyś nie niesprawil.
A tak / z owakiego postepku / wziabym o wszystkim sprawie.

Tym Kształtem iako nie bieglosć y nie ostroznosć / tak
też y zlosć gdzieby sie nabydowała Posłowańskich / nie bedzie
wam škodziła : gdyż nie według swey głowy y affektow / ale
podług slusnosci / przez was uznaney / postepować beda
musieli.

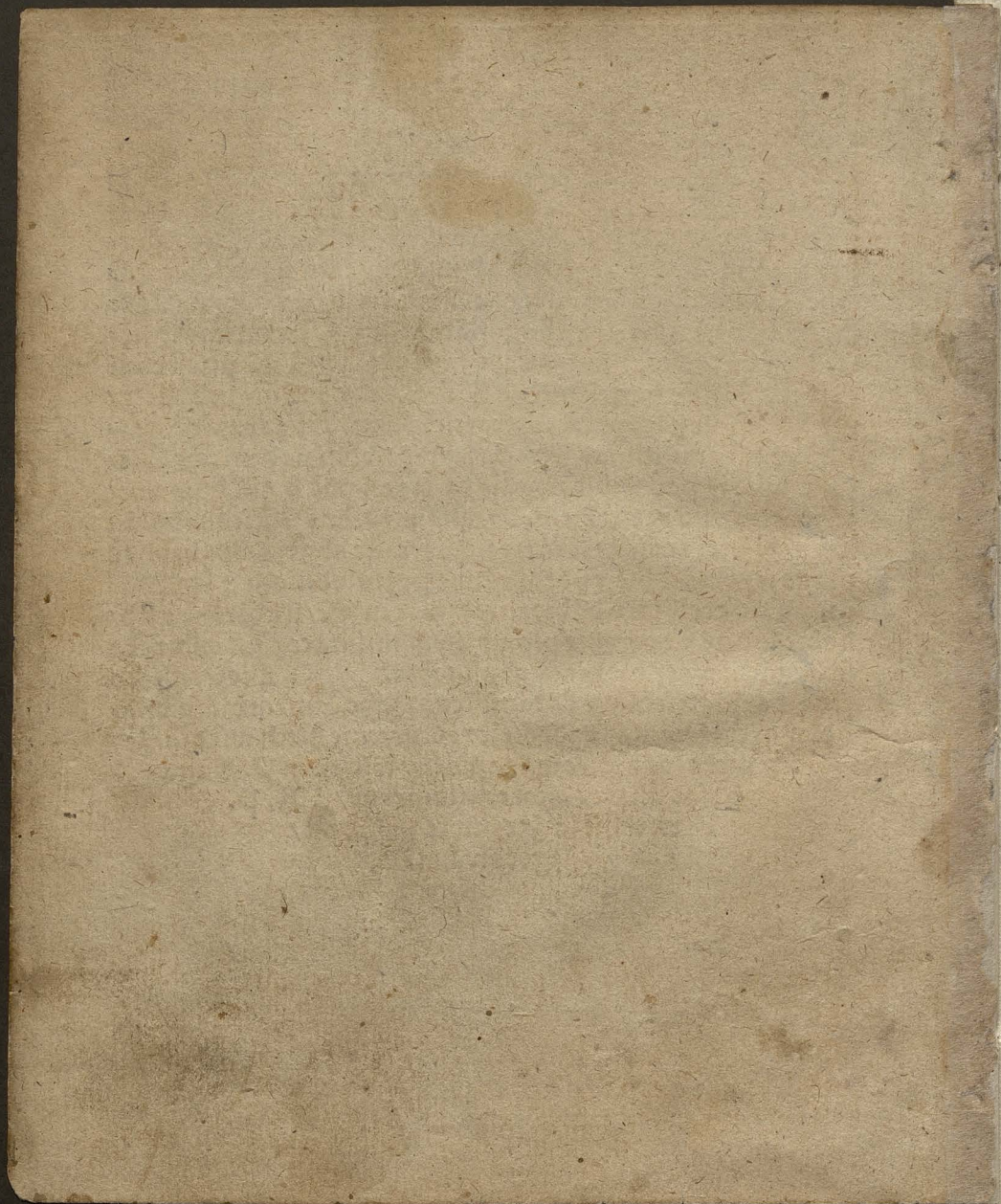
Tu vleże też / ani płaszczem ozdobnym / tak iako sie do
tad działo / przykryć sie bedzie moglá / zlosć iaka skryta /
gdzieby sie w iakich osobach / tak w wyszym / iako niższym
Kole

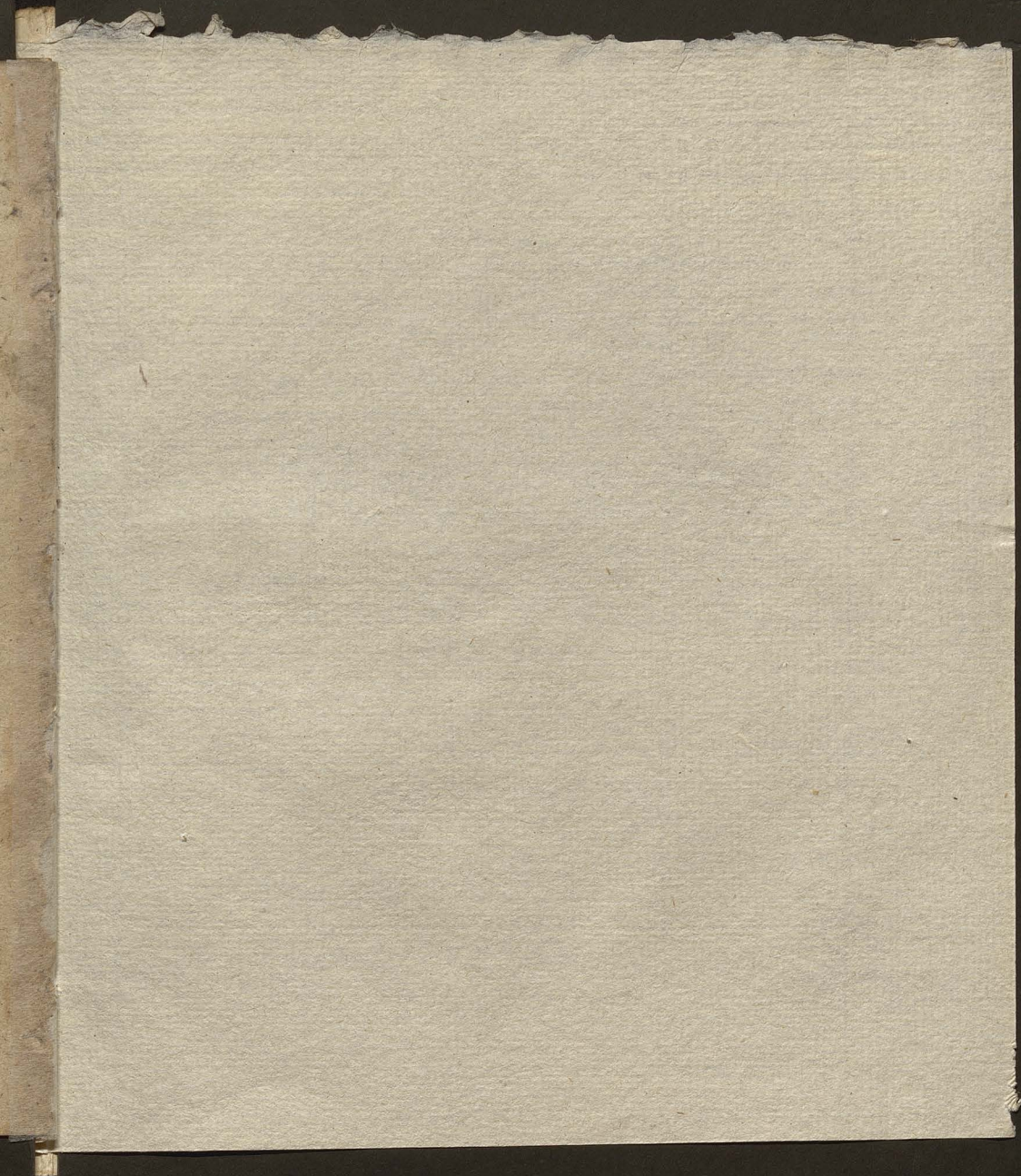
11
Kole náydownála / ani zly ná dobrego wtny slládać nie będzie
mogl / kiedy sye wszytko iáwicie y otworzyście dźiać / y wam
odnosić będzie.

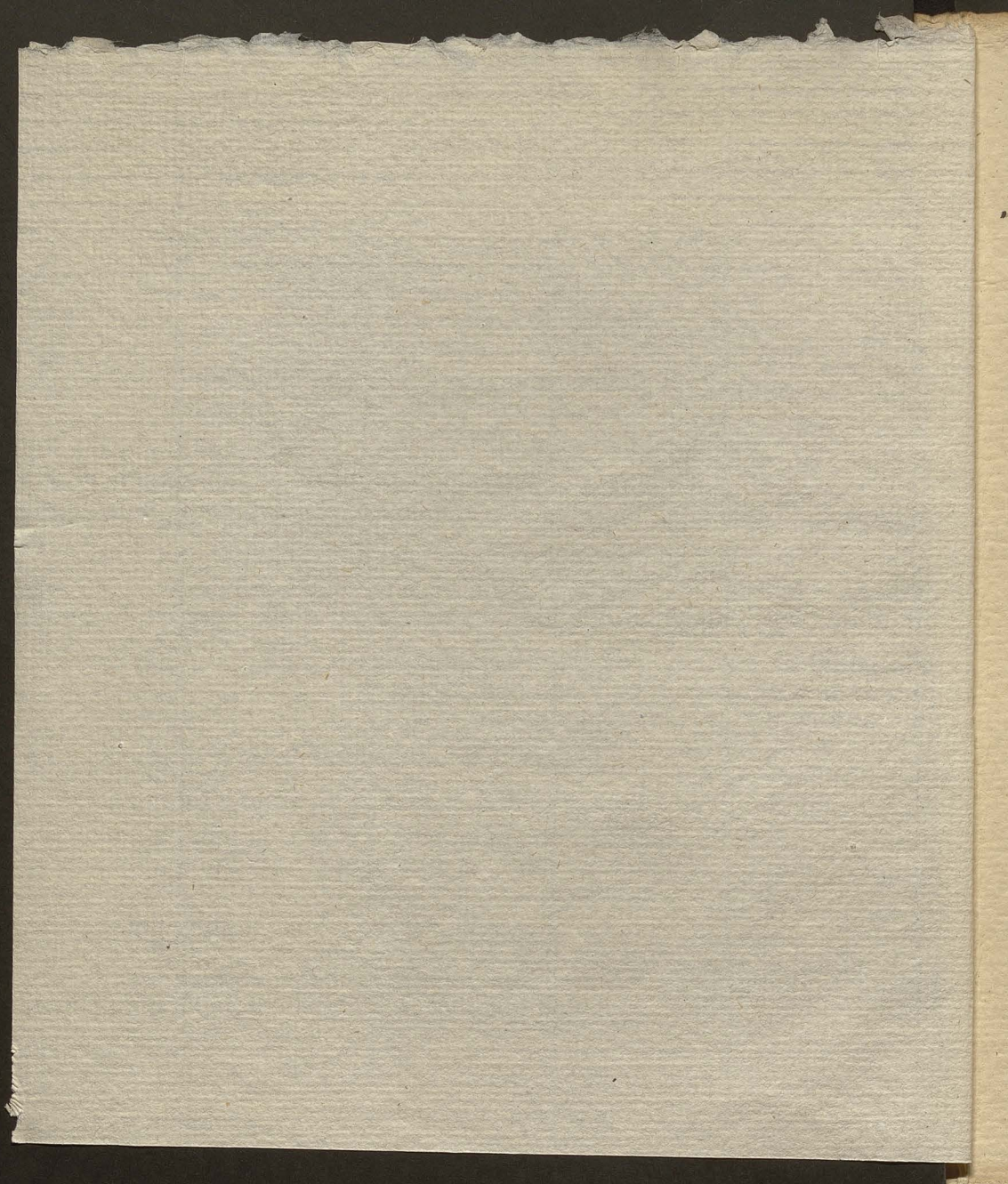
Wroci sye náwet ono : Túc ná
nas bez nas. Bo nie poledyntkiem / ále wszysey o wszytkim
rádźić y stánowieć będą.

Wiec / zá znieśieniem tych cze-
cesow / ktoremiby sye Páná Boga obražáli / y zá wrocenim
sye do chwalebnych obyczáíow y porządkow przodkow ná-
sych / všmierzy Pan Bog gniew swoy / cofnie dekretu swe-
go / inż podobno rák iáko ná Tiniwity / ferowánego : porá-
tunie nas záś lástka swojá / y one / ktora nádz przodkami nášy-
mi miał / opáczrznosc y blogosláwienstwo swe ná nas wyle-
te. Jesli záś w vporze tym swoim stać / á ná przestrogi
(ktore z lástki y dárú Božego pochodzą) dbać nie będziecie /
tedy ostátniego vpadku oyczyny swey / inż záraz wygla-
dacie / á sami głowy swe gotuyć / iedni pod miecz sasie-
bżki / drudzy pod sáble poganstka / trzeci pod broni domowe /
zá wnetrznym rosterkiem. Spráwiedliwy iest iednáť Pan
Bog / że owi trojácy lekárze / iesli sye nie obaczá / napzod te
plage iego ná sobie y potomstwie swym odniosá y ogladá-
iá. Tenże też / iáko dobrotliwy / mocen iest / skarawsy tych /
dobré ludzic y oyczynę prawdziwie miłuiące / mocná ręká
swá / záchowác / bronić / y rozmnożyć.

Lecz / iesli ich
strogi á spráwiedliwe kárání iego / zá zesłáním času vpa-
dku oyczynie nášey dosięże / to pewnie niech wiedzą / że
ich czeka oná wieczná zapláta / wszytkim P. Bogá
božycym sye / cnote miłuiącym / á R. P.
wiernie á žyczliwie słužącym /
zgotowána.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0042104

